

Oppgave 1)

Det siste året har gjengen «Young Bloods» fått stor oppmerksomhet, blant annet i en serie artikler i avisen VG. Redegjør for hva som preger denne gjengen og hvorfor den ser ut til å ha fått fotfeste i deler av Oslo. Bruk sosiologisk teori fra pensum. Drøft til slutt hvordan en kan forebygge at ungdommer blir tiltrukket av slike gjenger.

Her forutsettes det at kandidatene finner fram til relevant stoff fra nyhetsmediene, og artikkelserien i VG er mest nærliggende, men det har vært en rekke reportasjer i andre medier også. Det er også mulig å trekke på data fra politiet og enkelte forskere har også uttalt seg om dette (bla undertegnede). I fremstillingen trekker det opp dersom en evner å ha et kritisk blikk og er i stand til å vurdere hvor saklig og dekkende reportasjene er, eller om journalistene har åpne eller underliggende vridninger i perspektiv for eksempel preget av dramatisering eller politiske budskap. Den sentrale teksten her er Sandberg/Pedersen: *Gatekapital*. Den var en analyse av et miljø dealere som holdt til rundt Akerselva for døye ti år siden. Her etableres det et teoretisk rammeverk basert på amerikansk sosiologi av livet «på gata», med forfattere som Whyte, Anderson og Bourgois, samt Paul Willis og seinere Birmingham-inspirerte studier av subkulturer. Dessuten utvikles gatekapital-begrepet hvor Bourdieu er inspirasjonskilden. Det er også en god del om maskulinitet og etnisitet, som kan være nyttig. Det refereres også til Katz om «kriminalitetens forførelse». Det er også mulig å trekke på pensum om avvik, for eksempel Hauge, Skog og Christie. Noen kan kanskje mene at begrepet «moralsk panikk» er nyttig, særlig dersom de anlegger et kritisk perspektiv på reportasjene som brukes. For å oppnå C må en kunne gi en grei sammenfatning av hvilken situasjon en nå står overfor i Oslo, samt bruke noe relevant teori for å kaste lys over situasjonen. En B forutsetter en mer nøktern-kritisk tilnærming til datakildene, samt mer selvstendighet i perspektiv. For å få A bør en helst også presentere noen ideer om mulige forbyggende tiltak, et felt vi ikke egentlig har noe direkte om på pensum. Dette forutsetter mao særlig høy grad av selvstendighet. Dessuten for en A: Bra flyt i oppgaven, solid og balansert drøfting, god bruk av pensum og evt annen teori.

Oppgave 2)

Livet i et fengsel kan oppleves som stressende og slitsomt. Drøft først om en fullstendig unngår slike belastninger i norske fengsler med lavt sikkerhetsnivå. Diskuter så ulike typer «motstand» en kan finne blant innsatte. Redegjør til slutt kort for Marunas teori om «desistance». Hvordan kan en bruke hans tenkesett for å lette innsattes vei ut av kriminalitet?

Det sentrale bidraget når det gjelder fengsler med lavt sikkerhetsnivå er Shammas: *The pains of freedom*, hvor han analyserer Bastøy og finner fem ulike «pains». Når det gjelder motstand er Ugelvik: *Mat som straff* viktig. Begge disse er nokså konkrete empiriske analyser, men knyttet til bredere teoretiske perspektiver. For en C bør en kunne redegjøre for begge disse

bidragene. For B eller A bør en kunne knytte dette til et mer generelt sosiologisk resonnement. Vi har hele boka Making good av Maruna på pensum. Han belyser *desistance* eller *abstinence* fra kriminalitet, inspirert av blant annet Braitwaithes teorier om dårlig og god skam. Hovedpoenget til Maruna er at de lovbrysterne som skal klare å komme seg ut av kriminaliteten må makte å bygge en livshistorie eller et livs- eller selv-narrativ, det noen kaller «en personlig myte», for å gi livet helhet, enhet. De må akseptere at de har vært kriminelle, med også «redde» et positivt selvbilde. *Shame, blame og core self* er sentrale begreper, og ikke minst *rituals of redemption* (befrielse, redning, soning). For å oppnå en C må en kunne redegjøre for dette på en grei måte. For B eller A må en klare å trekke det inn i en analyse av mulige tiltak for å lette straffedømtes vei tilbake til samfunnet, hvor særlig ritualer kanskje er et uutnyttet virkemiddel i følge Maruna. Det er også nærliggende å nevne Braitwaith. Noen vil også med hell kunne bruke Christies bidrag om «Conflicts as property» og hvordan dette åpnet for Konfliktrådet, som hviler på tilsvarende tenkesett, men det er ikke tatt nødvendig. Det kan trekke opp dersom en har en vurdering av det norske strafferetts-systemet, men er ikke nødvendig for å få en god karakter (oppgaveteksten krever det ikke). Men for å få A: Selvstendighet. Dessuten: Bra flyt, solid og balansert drøfting, god bruk av pensum.